

Ziya'nın, *İstanbul ve Boğaziçi* kitabında Koyun Baba ve Maktul İbrahim Paşa'nın mezarları Canfeda Tekkesi'nde keşif, oradan aktarıyorum:

... Canfeda Tekkesi'ni bir hayli aradım, sormadığım yer, müracaat etmediğim zevat kalmadı; fakat hiçbir yerden sadra şifa verecek cevap alamadım. Bir Ramazan günüydü, Galata'da Arap Camii civarında bazı tetkikat icra ederken Canfeda Tekkesi'nin Unkapı Köprüsü civarında "Yağkapı Camii" namıyla maruf olduğunu öğrendim. Yağkapı Camii civarında kâin harap, kârgir bir bina içerisinde küçük bir türbe derununda bir zat medfundur, türbe bu harap binadan geçilir. Bu bina bir tekke veya bir mescit binası olacak Osmanlı eseridir. Medfun olan zat mahalle ahâl-i müslimesince "Koyun Dede" namıyla maruftur. Sandukası kârgir ve üzeri kireç sıvalıdır, baş tarafında destarlı Mevlevî sikkesi mevzu olup baş ucuna müsadif duvardaki mermer kitabe Koyun Dede'nin mezarı tûl-i müddet meçhul ve mestûr kalmış iken Zindan ağası Mustafa Ağa tarafından keşif ve ihya edildiği muharrerdir. Mustafa Ağa, Galata zindan ağası olacak. Canfeda Tekkesi'nin Yağkapı Camii namıyla yâd edildiğine ve İbrahim Paşa'nın Canfeda Tekkesi'ne defin olunduğuna *Hadikatü'l-Cevâmi'* ile *Hadikatü'l-Vüzerâ'* nun ittifak etmelerine nazaran burada medfun olup "Koyun Dede" namıyla beyne'l-ahâl maruf ve müştehir olan zatın İbrahim Paşa olması aaleb-i ihtimâldir...

01 Haziran 2022

MADDE YAYIMLANDIKTAN
SONRA GELEN DOKÜMAN

Nurettin Cerrahi Tekkesi (140584)

Cerrahiye (030412)

Nureddin Cerrahi (140593)

Cerrahilik

Nurettin Tekke

Canfeda Camii'nin bitişğinde Nurettin Tekke
önündeyiz. (Dervişali Mahallesi, 2552 ada, 34 parsel)

İstanbul'da hâlâ faaliyet gösteren birkaç tekleden biri olan bu Cerrâhî âsitânesinin ilk şeyhi Nureddin Efendi'nin kısa biyografisi, tekkenin tarihi ve ilk pirine dair notlar Revnakoğlu dosyalarındadır (174:105-108):

Karagümrük ve civarının vâli-i vâlâsı ve manevî hamisi sayılan bu büyük Türk evliyası, Halvetiyye'nin orta kolundan gelen ve müstakil bir şube olan Cerrâhiye tarihinin müessisi ve son zamanın pek çok tanınmış tarikat pîrlerindedir. Kendilerinden sonra esaslî surette İstanbul'da neşri-tarikat eden kimse gelmediği için Cenâb-ı Pîr-i destgîr "hâtimü'l-müctehidin" sayılır. Şehir çocuğu olarak İstanbul'da yetişen ilk tarikat pîridir. H. 1089 (M. 1678-79) da Cerrahpaşa'da "Yağcı Konak" da denilen maruf, hâlen mevcut evlerinde doğmuşlardır. Cerrâhîlikleri buradandır ve bir de muasır bulunan Koca Nureddin'den ayırmak içindir.

Pederleri Sultan III. Ahmed'in mirâhûr-ı sânisî es-Seyyid Rûmî Abdullah Ağa'dır. Abdullah Ağa bir miraç gecesinde irtihal ettiğinden zamanın şairi H. 1137 (1724-25)te onun hakkında "Cây itdi Adni Abdullah mi'râc gicesi" demiştir.

Zamanın ilimlerini ikmal ettikten sonra 18 yaşında iken Kahire kadılığına tayin edilmiş ve hemen bu sıralarda Üsküdar'da Çamlıca'da oturan Köstendil müftüsü Köstendilli Şeyh Ali Efendi'ye (ö. 1143) mülâki olarak yedi sene hizmetlerinde bulunmuşlar, 26 yaşında mazhar-ı hilâfet olarak kadılığı bırakıp Üsküdar'dan Karagümrük'e gelmişler, Canfeda Hatun Câmi'-i şerifinde de bir erbaîn çıkardıktan sonra yanındaki Tahtabaş Bekir Efendi'nin konağını satın alıp oraya geçmişler. Zamanın padişahı Sultan III. Ahmed de Hazret-i Pîr'in nâm-ı âlilerine H. 1115 (M. 1703)'te bildiğimiz hânkâh-ı şerifi yaptırtmışlardır. Hazret-i Pîr'in burada ism-i "Hayy" karşılığı olarak tam 18 sene meşihatı vardır. Zuhurundan önce İmam Şerîhî *Tabakât*'ında Hazret-i Nureddin'den tafsilâh bahsetmektedir. H. 1133 (M. 1721) senesi kurban bayramının arefesine rastlayan bir Pazartesi günü huzûr-ı kibriyâya intikal eden Cenâb-ı Pîr hakkında şu güzel tarihler kaleme alınmıştır:

"Oldu Nûreddin Efendi tâir-i dâr-ı naîm"...

12 bâb üzerine âdâb-ı tarîkatten bâhis, adı da telifine tarih olan "Bunda çü murâdum hizmet-i dervîşân - Târîh ola nâmı "*Mürşid-i Dervîşân*" (H. 1115) ismindeki henüz bastırılmamış meşhur ve muteber eserlerinden başka *Vird-i Kebîr-i Subhiyye*, *Vird-i Sağîr-i Mesâiyye* adında iki evrâd-ı şerifi matbudur.

Mustafa Koç, Revnakoğlu'nun İstanbul'u: İstanbul'un iç tarihi: Fatih, c. 1,
İstanbul: Fatih Belediyesi, 2021. ISAM DN. 293770